

Nr 2.

Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande i anledning av väckt motion om utredning rörande verkningsarna av den pågående folkförflyttningen från landsbygden till städer och tätorter.

I en inom första kammaren väckt, till dess första tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 137, har herr *Nilsson, Bror, m. fl.* hemställt, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Konungen anhålla om såväl en skyndsamt utredning rörande verkningsarna av den pågående folkförflyttningen från landsbygden till städer och tätorter som ock förslag till de åtgärder, som på grund därav kunna befinnas ändamålsenliga.

I fråga om motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Det med motionen avsedda spörsmålet har vid upprepade tillfällen varit föremål för riksdagens prövning och vid 1944 och 1945 års riksdagar jämväl föranlett framställningar från riksdagens sida. Sälunda hemställde riksdagen 1944 i anledning av motioner av herr *Skoglund i Doverstorp m. fl.* och herr vice talmannen *Carlström m. fl.* om översyn och samordnande av verkställda eller pågående utredningar, som berörde landsbygdens avfolkning m. m. 1945 års riksdag anhöll i anledning av en motion av herr *Andersson i Tungelsta m. fl.* om utredning av vissa problem, berörande befolknings- och näringsförhållandena i Sverige. Vid 1947 års riksdag väcktes motion av herrar *Larsson i Stockholm* och *Svensson i Ljungskile* samt herr *Svensson i Stenkyrka* om utredning rörande vissa befolkningspolitiska och näringspolitiska problem samt om utredning rörande landsbygdens arbetskraftsproblem. Då dessa motioner behandlades, hade emellertid Kungl. Maj:t — med föranledande bl. a. av förutberörda riksdagskrivelser — redan tillsatt en ny, omfattande utredning, den s. k. lokaliseringsutredningen, varför andra kammaren i enlighet med tredje tillfälliga utskottets hemställan åtnöjde sig med att anhålla om motionernas överlämnande till lokaliseringsutredningen för att tagas i övervägande vid fullgörandet av dess uppdrag. I direktiven för utredningen beröres bl. a. spörsmålet om utsikterna att förhindra en alltför kraftig uttunning av landsbygdsbefolkningen och en tillbakagång av vissa landsdelar. Vidare erinras där om den pågående omflyttningen av vissa befolkningsgrupper, exempelvis den kvinnliga arbetskraften, och dess inverkan på arbetstrevnad, äktenskapsfrekvens m. m. De i annat sammanhang planerade åtgärderna för jordbrukets rationalisering förutsattes därvid också spela en betydelsefull roll. I direktiven framhålles slutligen, att utredningen, som borde skaffa sig överblick över samtliga hithörande förhållanden och avgiva förslag till formerna och organen för den blivande lokaliseringsverksamheten,

ägde nära beröring med den verksamhet, som bedreves eller komme att bedrivas av länsarkitekter, länsarbetsnämnd, jordbruksnämnd, hushållningssällskap och liknande. Utredningen, som tillsattes den 14 februari 1947, har — förstärkt med experter på olika områden av näringslivet — hållit ett antal sammanträden och torde kunna förväntas avgiva sitt betänkande under innevarande år.

Med hänvisning till vad sålunda anförts finner sig utskottet böra hemställa,

att motionen I: 137 icke måtte föranleda någon första kammarens åtgärd.

Stockholm den 25 februari 1948.

På utskottets vägnar:

VERNER SÖDERKVIST.

Närvarande: herrar Söderkvist, Andersson, Gustav Emil, Persson, Einar, Arrhén, Olofsson, Petersson, Sandberg och Jonsson, Jon.
